

Kuntalaisaloite vesivoimaloiden lupaehtojen uudelleen arvioiminen Vaalassa

Khall 24.08.2021 § 204

123/00.03.01/2021

Valmistelija

Kunnanjohtaja Miira Raiskila, 0400 855 920, miira.raiskila@vaala.fi

Kuntalaisaloite.fi-palvelun kautta kuntaan on saapunut 100 henkilön allekirjoittama aloite vesivoimaloiden lupaehtojen uudelleen arvioimisesta Vaalassa.

Oulujoki on voimakkaasti rakennettu vesistö, jossa on yhteensä kahdeksan vesivoimalaa. Vaalan kunnan alueella voimalaitoksia on kaksi: Nuojuan ja Jylhämän voimalaitokset. Nuojuan voimalaitosta koskeva koskeva vesitalouslupa on vuodelta 1953 ja Jylhämän nykyiset voimassaolevat lupamääräykset ovat vuodelta 1969.

Aloitteen tekijät pyytävät Vaalan kuntaa tekemään Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle hakemuksen Nuojuan ja Jylhämän voimalaitoksia koskevien vesitalouslupien tarkistamiseksi. Nykyisiä lupamääräyksiä on syytä tarkistaa vastaamaan muuttunutta yhteiskuntaa ja ympäristöä.

Vesilain 3 luvun 21 §:n mukaan kunta voi hakea muutosta alueellaan olevan vesivoimalan lupamääräyksiin, jos

- 1) hankkeen toteuttamisesta lupamääräysten mukaisesti aiheutuu haitallisia vaikutuksia, joita lupamääräyksiä annettaessa ei ole ennakoitu ja joita ei muutoin voida riittävästi vähentää;
- 2) hankkeen toteuttamisesta lupamääräysten mukaisesti aiheutuu olosuhteiden muutosten vuoksi haitallisia vaikutuksia, joita ei muutoin voida riittävästi vähentää; Tilanne on muuttunut olennaisesti 70 vuoden takaisesta. Nyt voimassaolevien lupaehtojen noudattamisella on haitallisia vaikutuksia sekä Oulujokeen, että Oulujärveen. Näitä haitallisia vaikutuksia voidaan vähentää saattamalla lupaehdot vastaamaan vesilain ja Euroopan unionin vesipuitedirektiivin asettamia vaatimuksia. Tekniikan kehittymisen ja tiedon lisääntymisen myötä voimalaitoksiin olisi esimerkiksi mahdollista rakentaa toimivat kalatiet. Lisäksi tieto Oulujärven vedenkorkeuden vaihtelun vaikutuksesta luontoon on lisääntynyt ja asiaa pitäisi tarkastella lupaehtojen osalta uudestaan.

Suomi on valtiona sitoutunut pysäyttämään luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen ja saavuttamaan kansainvälisten sopimusten ja Euroopan unionin asettamat tavoitteet. Tähän tavoitteeseen on sitouduttu myös nykyisessä hallitusohjelmassa. Vesiluontoon liittyen näitä tavoitteita ei kuitenkaan voida saavuttaa, jos vesivoimaloiden vanhoja lupaehtoja ei oteta uudelleen tarkasteluun.

Oulujoen vesivoimalat eivät lupaehdoiltaan täytä Euroopan unionin vesipuitedirektiivin vaatimuksia. Lupaehdot täytyy tarkistaa vastaamaan muuttuneita säädöksiä ja muuttuneita olosuhteita. Historiallisesti Oulujoella ja Oulujärvellä on ollut suuri merkitys vaalalaisille ja luonnon säilyminen parhaassa mahdollisessa tilassa tuleville sukupolville on ensiarvoisen tärkeää. Me allekirjoittaneet haluamme Oulujoen ja Oulujärven olevan luontoarvoiltaan parhaassa mahdollisessa tilassa ja Vaalan kunta voi vaikuttaa tähän hakemalla muutosta voimalaitosten lupamääräyksiin.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Raiskila Miira

Kunnanjohtaja:

Kunnahallitus lähettää asia elinvoimalautakunnalle valmisteluun

Päätös: Hyväksyttiin
